

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-04-02

§ 92

**Aktiviteter och fördelning av medel inom finskt förvaltningsområde 2019
KSN-2019-0871****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna åtgärds- och aktivitetsplan avseende förvaltningsområde för finska 2019 i ärendets **bilaga 1**,**att** godkänna fördelning av statsbidrag för 2019 till berörda nämnder,**att** berörda nämnder i samband med delårs- och årsbokslut ska redovisa hur statsbidraget använts, samt**att** kommunstyrelsens arbetsutskott ska kalla representanter för den sverigefinska minoriteten till ett utökat samråd under 2019.**Sammanfattning**

Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska sedan 1 januari 2010 enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). Genom att kommunen omfattas av minoritetslagen följer särskilda åtaganden gentemot den finska minoriteten. Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla ansvaret. Ärendet behandlar förslag till aktiviteter i arbetet inom det finska förvaltningsområdet och fördelning av statsbidraget mellan de nämnder som har verksamhet berörs av området.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 13 mars 2019.

Handläggare
Klinge-Nygård Nina

Datum
2019-03-14

Diarienummer
KSN-2019-0871

Kommunstyrelsen

Aktiviteter och fördelning av medel inom finskt förvaltningsområde 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna åtgärds- och aktivitetsplan avseende förvaltningsområde för finska 2019 i ärendets **bilaga 1**,

att godkänna fördelning av statsbidrag för 2019 till berörda nämnder,

att berörda nämnder i samband med delårs- och årsbokslut ska redovisa hur statsbidraget använts, samt

att kommunstyrelsens arbetsutskott ska kalla representanter för den sverigefinska minoriteten till ett utökat samråd under 2019.

Ärendet

Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska sedan 1 januari 2010 enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). Genom att kommunen omfattas av minoritetslagen följer särskilda åtaganden gentemot den finska minoriteten. Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla ansvaret. Ärendet behandlar förslag till aktiviteter i arbetet inom det finska förvaltningsområdet och fördelning av statsbidraget mellan de nämnder som har verksamhet berörs av området.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen. Förslaget till aktivitets- och åtgärdsplan har tagits fram i samråd med kommunens sverigefinska minoritet.

Föredragning

Syftet med Sveriges minoritetspolitik är att ge skydd för de nationella minoriteterna och att stärka möjligheterna till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Inom ansvaret att vara finskt förvaltningsområde ska kommunen bland annat tillgodose enskildas rätt att använda finska vid sina kontakter med kommunen, främja finska språket och minoritetens möjlighet att behålla och utveckla sin kultur i Sverige samt ge minoriteten möjligheter till inflytande i frågor som berör den. Kommunen ska särskilt främja barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket och erbjuda förskoleverksamhet och äldreomsorg på finska.

Från den 1 januari 2019 gäller vissa skärpningar i minoritetslagen och paragraferna som handlar om förskola på finska är flyttade till skollagen (SFS 2010:800). Nytt är bland annat att kommunen ska anta mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, vilket kommer att hanteras inom ramen för den revidering av Handlingsplan främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism som kommunstyrelsen beslutade om i december 2018. I övrigt innebär förändringarna bland annat att samråd hållas med barn och unga under för dem anpassade former och att kommunen ska beakta äldres behov av kulturell identitet.

Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla kraven enligt minoritetslagen. Storleken på statsbidraget är avhängigt antalet invånare i kommunen och förbrukade medel föregående år. Uppsala kommun har beviljats statsbidrag om 1 953 418 kronor för 2019. Beslutet återges i **bilaga 2**. Totalt är kvarvarande medel från tidigare år 92 078 kronor.

Statsbidraget avser merkostnader som uppkommer med anledning av de rättigheter som de enskilda har enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det är endast inom förvaltningsområdet för finska som bidraget får användas.

För användande av medlen ska samråd med minoriteten ha skett och de sker kontinuerligt sedan hösten 2010. De nämnder som berörs av förvaltningsområdet har under 2018 behandlat ansökningar, initierat aktiviteter samt gett uppdrag inom sina ansvarsområden.

Under 2018 har exempelvis frågor som vad som erbjuds de förskolebarn som inte går i den finskspråkiga verksamheten behandlats i samråd. Andra angelägna frågor har varit modersmålsundervisningen, att behålla tonvikten vid finska språket på de finskspråkiga avdelningarna inom äldreomsorgen, kanalerna för information från äldreförvaltningen och hur medlen för kultursatsningar används. I samrådet har fortsatt uttryckts en oro för hur barn och unga ska kunna få tillräckligt goda kunskaper i finska.

I samråd med den sverigefinska minoriteten har förslag på aktivitets- och åtgärdsplan utarbetats varje år sedan 2011. Kommunstyrelsen har fastställt planerna och beslutat om fördelning av de statliga medlen mellan berörda nämnder och kommunstyrelsen.

Ett förslag till aktivitets- och åtgärdsplan föreligger för 2019 liksom förslag till fördelning av årets statliga medel för förvaltningsområdet i **bilaga 1**. Förslaget har tagits fram i samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening i Uppsala, Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala och Uppsala finska studenter. Åtgärder och aktiviteter utgår från

de prioriteringar som minoriteten önskar och ser behov av och som också är förenliga med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Från kommunens sida har representanter från berörda förvaltningar deltagit och tillstyrkt förslagen till aktiviteter.

Uppdelning av både medel och ansvar föreslås fortsätta för innevarande år. De statliga medlen fördelas enligt följande (i kronor)

Nämnd	Återstår 2018	Bidrag 2019	Totalt 2019
KS	10 000	590 496	600 496
UBN	0	425 000	425 000
ÄLN	82 078	107 922	190 000
KTN	0	830 000	830 000
Summa	92 078	1 953 418	2 045 496

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, äldrenämnden samt kulturnämnden har uppdrag att ansvara för aktiviteterna/åtgärderna inom respektive ansvarsområde.

Kommunstyrelsen ansvarar för att en finsktalande samordnare finns tillgänglig och för att samråd hålls kontinuerligt samt att ge övergripande information och marknadsföring angående förvaltningsområdet internt och externt. Till kommunens kontaktcenter knyts även finskspråkig samhällsvägledare för att säkerställa att kommunen alltid kan ge service på finska.

Utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser ska genomföras i nämnderna och tjänstepersonsorganisationen under 2019, vilket är särskilt angeläget i och med ändringarna i minoritets- och skollagen som trädde i kraft 1 januari.

Utbildningsnämnden har ansvaret att tillhandahålla finskspråkig barnomsorg och att föra dialog med minoriteten om modersmålsstöd och modersmål finska. Fortbildning inom språkområdet finska ges till den pedagogiska personalen.

Äldrenämnden ansvarar för att finskspråkiga boendeplatser för äldre finns och att biståndshandläggning kan ske på finska samt kontinuerliga aktiviteter på finska för alla över 65 år. En undersökning har under 2018 genomförts rörande eventuella hinder som de finskspråkiga äldre upplever i att vända sig till äldreförvaltningen och tillgodogöra sig information, liksom eventuella problem biståndshandläggare stöter på i kontakten med finskspråkiga äldre. Fortbildning inom minoritetsområdet ges till chefer och personal utifrån undersökningens resultat och lagändringarna som trädde i kraft 1 januari 2019.

Kulturnämnden har ansvar att fortsätta med kulturevenemang och fritidsaktiviteter för alla åldrar och att möjliggöra att sverigefinska föreningen kan nyttja en lokal.

Utöver ovan nämnda aktiviteter kan samtliga ovan namngivna nämnder och kommunstyrelsen bevilja bidrag för aktiviteter och åtgärder eller ge uppdrag i minoritetslagens anda som

uppkommer efterhand i mån av kvarvarande medel fram till 31 december 2019. Det är av vikt att även sådana beslut föregås av samråd med minoriteten.

Nämnderna ska till kommunstyrelsen rapportera vad som gjorts och hur medlen använts vid del- och helårsbokslut. Kommunstyrelsen sammanställer och återrapporterar därefter till uppföljande myndighet Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan hösten 2011 bjudit in till ett så kallat utökat samråd en gång om året. Stadsdirektören samt berörda tjänstepersoner har medverkat. Den sverigefinska minoriteten har uttalat att politisk medverkan vid samråd är välkommen varför det så kallade utökade samrådet föreslås fortsätta. Här bör framhållas att de ordinarie samråden är öppna för politisk medverkan.

Ekonomiska konsekvenser

De berörda nämnderna tillförs medel från statsbidraget i enlighet med föredragningen.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Åtgärds- och aktivitetsplan 2019 avseende förvaltningsområdet för finska Uppsala kommun

Denna plan är framtagen i samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening i Uppsala (föreningen), Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala (församlingsgruppen) och Finska studenter i Uppsala vilka representerar den sverigefinska minoriteten i Uppsala kommun.

Statsbidraget

- Uppsala kommun har idag 1 953 418 kr som ska **utnyttjas 2019** för arbetet inom förvaltningsområdet. Utöver dessa medel finns ca 92 078 kr outnyttjade medel från tidigare år.
- Kommunstyrelsen tar beslut hur dessa medel ska fördelas på berörda nämnder och ger i samband med detta nämnderna i uppdrag att genomföra aktivitetsplanen och använda tilldelade medel under 2019.
- Prioritera områden enligt minoritetslagen (2009: 724), dvs. förskola på finska (§17) och 8 kap. §12a och 25 kap. §5a i skollagen (2010:800), barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket (§4), äldreomsorg på finska (§18), kultur för alla åldrar (§4), samråd med både barn, unga och vuxna (§5) och information (§3) till både minoriteten och inom kommunen som organisation.
- Alla ansökningar från organisationer skickas till kommunstyrelsen som sedan fördelar ansökan till behörig nämnd. **Om aktiviteten finns upptagen i denna aktivitetsplan behövs inget ytterligare samråd med minoriteten.** Om ansökan gäller tillägg till eller ändringar i planen, eller om eventuella överskjutande medel omfördelas till annan aktivitet, ska samråd ske med minoriteten på ett samrådsmöte eller genom e-postsamråd. Nämnderna har också att ta hänsyn till sin ordinarie verksamhet då endast **merkostnader** kan bekostas med detta statsbidrag.
- Förutsättningar för att erhålla medel för (frivillig)organisationer och föreningar är att de förbinder sig att använda medlen i enlighet med minoritetslagens anda, annonsera på finska och eventuellt också svenska, samt redovisa sina aktiviteter utifrån de medel de fått och följa de rutiner som finns. Redovisningen sänds till den nämnd som beviljat bidraget.
- Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen sina aktiviteter/resultat vid helårsbokslut samt inför rapportering till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, samt presenterar vid det utökade samrådet kommunstyrelsens arbetsutskott bjuder in till.

Utbildningsnämnden

- Tomplatser Villekulla/Huvikumpu, Hällby förskola, eventuella överskjutande medel omfördelas till annan aktivitet.
 - Fortbildning personal Villekulla/Huvikumpu.
 - Information om Villekulla/Huvikumpu.
 - Inköp finskspråkig media och material till Villekulla/Huvikumpu.
 - Fortbildning modersmåls lärare enheten för flerspråkighet.
- Summa: 425 tkr**

Äldrenämnden

- Träffpunktsverksamhet, aktiviteter och ledare, Träffpunkt Storgatan 11.
 - Träffpunkt Årsta, finskspråkiga aktiviteter.
 - Slutförande av undersökningen sverigefinska äldre och äldreomsorgen, löner. Översättning, information och kunskaphöjande insatser till personal.
- Summa: 190 tkr**

Kulturnämnden

- Suomi-koulu, lördagsskola på finska, tre grupper (föreningen).
- Småbarnsverksamhet inkl arvodering administrativ ledare för denna och Suomi-koulu (föreningen).

- Lokal föreningen på Fyrisgården.
- Aktiviteter och program (församlingsgruppen). Barnläger med avslutande fest, konsert i Almtuna kyrkan, internationell körfest i Uppsala med Ursula-kören, program Finlands självständighetsdag.
- Finsk film (Fyrisbiografen).
- Interaktivt ungdomsprojekt (Uppsala konstmuseum).
- Fest på finska på Uppsala konsert & kongress.
- Barnteater (Den lilla teatern).
- Utställningen #stoltsverigefinne, om och för sverigefinska unga.
- Föredrag 20 år i skogsfinnarnas spår.
- Invigning konstverket Hiljainen vesi/Tyst vatten.
- Planering av barnprogram 2020.
- Aktiviteter och program (Bibliotek Uppsala). Författarbesök Kai Latvalehto, två läsecirklar inkl bokinköp och arvoden ledare, inköp finskspråkig media.

Summa: 830 tkr

Kommunstyrelsen

- Finsktalande samordnare och ev finsktalande samhällsväglare.
- Samråd, information och övrigt.
- Bidrag information föreningen Uppsala finska studenter.

Summa: 600 496 kr

Totalsumma: 2 045 496 kr

Enheten för arbetsmarknads-
och rättighetsfrågor
Helena Cronséll

Uppsala kommun
753 75 UPPSALA

Utbetalning av statsbidrag till kommuner

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk utbetalar Länsstyrelsen i Stockholms län, ur anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, 1 953 418 kronor i statsbidrag till Uppsala kommun som ingår i förvaltningsområdet för finska språket.

Skäl för beslutet

Enligt förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska Länsstyrelsen utbetala statsbidrag till de kommuner och regioner som omfattas av förordningen vad gäller förvaltningsområdena för finska och meänkieli. Statsbidraget till kommuner är fastställt med utgångspunkt i antalet invånare i kommunen den 31 mars 2018. Till kommuner som ingår i fler än ett förvaltningsområde utgår dessutom ett tillägg. Av förordningen framgår även att länsstyrelsen får reglera statsbidraget om kommunen inte har förbrukat hela bidragsbeloppet för närmast föregående bidragsår.

I Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter (01FS 2015:35) om statsbidrag till kommuner och landsting för merkostnader och åtgärder med anledning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns ytterligare bestämmelser om nedsättning av statsbidraget.

Uppsala kommun beviljades 1 980 000 kronor i statsbidrag 2018. Kommunens ekonomiska redovisning visar ett överskott på 26 582 kronor, som dragits av i beslutet för 2019 års statsbidrag, vilket motsvarar 1 980 000 kronor för år 2019.

Bakgrund

Målet med Sveriges minoritetspolitik är att ge skydd för de nationella minoriteterna och att stärka deras möjligheter till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Minoritetspolitikens delområden är diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet samt språk och kulturell identitet.

Statsbidraget är avsett att användas till de merkostnader som uppkommer i kommunen med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Varje kommun ska i samråd med de nationella minoriteterna kartlägga de behov som finns i kommunen av åtgärder till stöd för användningen av det/de nationella minoritetsspråk som kommunen uppstår statsbidrag för. De nationella minoriteterna bör särskilt engageras och ges möjlighet att påverka i frågor som rör användandet av ekonomiska resurser avsatta för minoritetspolitiska åtgärder.

BESLUT

Datum
2019-03-08

Beteckning
811-3280-2019

Redovisning av statsbidraget

En kommun som tagit emot bidrag enligt förordningen är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de utbetalda medlen och en redovisning av vad medlen har använts till.

Ytterligare bestämmelser om redovisning finns i Länsstyrelsens föreskrifter 01FS 2015:35.

Överklagan

Detta beslut får enligt 14 § förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av Johan von Sydow. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit Helena Cronséll, föredragande.